

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO

URAD RS ZA INTELKTUALNO LASTNINO

Številka: 31227-1/2010-140

Datum: 21.6.2010

Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino (v nadaljevanju: urad) na podlagi prvega odstavka 9. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08 in 8/10, v nadaljevanju: ZUP) ter drugega odstavka 162. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo in št. 68/08, v nadaljevanju: ZASP) po uradni dolžnosti v zadevi nadzora nad zakonitostjo delovanja kolektivne organizacije Združenje skladateljev in avtorjev za zaščito glasbene avtorske pravice Slovenije (v nadaljevanju: Združenje SAZAS), Špruha 19, 1236 Trzin, ki ga zastopa zakoniti zastopnik Matjaž Zupan,

poziva Združenje SAZAS,

da v roku 30 (trideset) dni od vročitve tega poziva uradu posreduje poročilo oziroma podatke in pojasnila glede obračunavanja avtorskih honorarjev za uporabo avtorskih del subjektom, ki delujejo na prostovoljni osnovi in z nepridobitnim namenom.

Obrazložitev

Urad je v preteklih mesecih prejel večje število ustnih pritožb in kopij računov pevskih zborov, godb, folklornih skupin, upokojenskih društev, turističnih društev, aktivov kmečkih žena, planinskih društev, tabornikov, gasilcev in podobnih združenj, ki delujejo na prostovoljni osnovi in v nepridobitne namene, pri tem pa občasno uporabljajo varovana avtorska glasbena dela. Vložniki menijo, da Združenje SAZAS izdaja previsoke račune in da je tarifa za uporabo avtorskih del previsoka. Urad je prejel tudi večje število pritožb in prošenj za pomoč pri svetovanju, kako doseči sporazum z Združenjem SAZAS, kako voditi postopek in kako zagotoviti, da bo Združenje SAZAS začelo ustrezne pogovore z reprezentativnimi združenji nepridobitnih organizacij. Urad je dne 25.5.2010 prejel tudi dopis Ministrstva za kulturo, št. 6151-2/2010/40, s katero mu je odstopil v reševanje vloge Zveze združenj borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Ljubljane, v katerem le-to prosi za ustrezno ukrepanje in za pomoč pri plačilu računa Združenju SAZAS.

Urad je zato v okviru svojih pristojnosti izvedel več pogovorov z navedenimi združenji. Urad je v tem okviru sodeloval dne 21.6.2010 ob 9.30 tudi na srečanju z nepridobitnimi kulturnimi združenji, ki ga je organiziralo Ministrstvo za kulturo. Urad je skušal pridobiti čimveč informacij, ki bi lahko prispevale k razjasnitvi položaja, v katerem so se zaradi plačila avtorskih honorarjev za uporabo avtorskih glasbenih del znašla nepridobitna kulturna združenja. Urad meni, da je potrebno avtorjem in imetnikom avtorskih pravic zagotoviti primerno plačilo za uporabo avtorskih del, kar je tudi skupno izhodišče navedenih združenj. Vendar pa združenja opozarjajo, da bi morala višina tarife upoštevati dejstvo, da gre za nepridobitno uporabo. Menijo, da je potrebno v nacionalnem interesu Republike Slovenije zagotoviti, da višina tarif za uporabo avtorskih del ne bo povzročila tako imenovane »cenzure« navedenih združenj na način, da ne bodo smeli ali mogli več uporabljati glasbe, saj bo cena tako visoka, da si večina teh združenj take uporabe ekonomsko ne bo mogla privoščiti.

Urad je večkrat opozoril, da je potrebno pri določitvi tarif za uporabo varovanih del upoštevati tudi posebne okoliščine uporabe teh del. Združenje SAZAS bi na podlagi veljavnega ZASP v primeru

kulturnih društev pri določitvi tarife moglo in moralo upoštevati okoliščine uporabe glasbenih avtorskih del (npr. neprofitni značaj, namen kulturnih društev) in na njihovi podlagi tarife znižalo ali pa kulturna društva plačila avtorskih honorarjev oprostilo. Ni videti razlogov, ki bi za subjekte, ki opravljajo svojo dejavnost ljubiteljsko in nepridobitno, utemeljevali enako visoko tarifo za uporabo avtorskih del kot za tiste uporabnike, ki uporabljajo avtorska dela s pridobitnim namenom. Tudi z nizko tarifo bi zaradi množične uporabe del avtorji in imetniki avtorske pravice lahko zbrali primerna sredstva, ki jim po ZASP pripadajo. Podobno je večkrat opozorilo tudi Ministrstvo za gospodarstvo, npr. v odgovoru na ustno poslansko vprašanje poslanke mag. Majde Potrata. Po navedbah Združenja SAZAS v medijih naj bi bila dogovarjanja s skupnostjo občin, ki zastopajo občinske javne kulturne zavode in ljubiteljska kulturna društva, v teku, urad pa kljub temu dobiva drugačne ustne informacije.

Urad ni pristojen za določanje primerne tarife ali za odločanje o vprašanjih, povezanih s skupnim sporazumom, s katerim se določi tarifa. V primeru nesoglasja glede sklenitve skupnega sporazuma med kolektivno organizacijo in reprezentativnim združenjem uporabnikov namreč o tem odloča Svet za avtorsko pravo (157.a člen ZASP). Kljub temu urad poziva Združenje SAZAS, da zaradi razjasnitve celotnega stanja uradu posreduje poročilo oziroma podatke in pojasnila glede obračunavanja avtorskih honorarjev za uporabo avtorskih del subjektom, ki delujejo na prostovoljni osnovi in z nepridobitnim namenom. Urad namreč na podlagi 162. člena ZASP nadzoruje, ali kolektivna organizacija, v tem primeru Združenje SAZAS, izvaja naloge v skladu z ZASP, med katere spadata tudi dovoljevanje uporabe del iz repertoarja varovanih del pod podobnimi pogoji za podobne vrste uporabe in sklepanje sporazumov o pogojih uporabe varovanih del (1. in 2. točka prvega odstavka 146. člena ZASP), ob upoštevanju določb ZASP o tarifi in sklepanju skupnih sporazumov (156. in 157. člen ZASP).

Ker je Združenje SAZAS nosilec javnega pooblastila, kot je med drugim ugotovilo tudi Ustavno sodišče Republike Slovenije (gl. odločbi opr. št. U-I-149/98 in U-I-165/03), urad ne dvomi, da si bo Združenje SAZAS po svojih močeh prizadevalo za čimprejšnjo razjasnitev stanja na področju obračunavanja avtorskih honorarjev za uporabo avtorskih del subjektom, ki delujejo na prostovoljni osnovi in z nepridobitnim namenom.

Urad v nadaljevanju predstavlja nekatere račune, ki jih je prejel, pred tem pa za lažje razumevanje višine nadomestil za uporabo avtorskih del ter možno umestitev in primerjavo višine tarife, ki jih je v navedenih računih zaračunavalo nepridobitnim združenjem Združenje SAZAS, navaja, da je bila po podatkih statističnega zavoda Republike Slovenije povprečna bruto plača v zadnjih treh mesecih 1.471,39 EUR mesečno oziroma da je bila povprečna neto plača v zadnjih treh mesecih 952,46 EUR mesečno:

1. **18.228,00 SIT**, račun št. 6000322, 18.1.2006 **Kulturno društvo Franceta Prešerna, Praznični koncert**, občinska dvorana Videm,
2. **1.527,26 EUR**, 7.6.2010, **Turistično društvo Notranjska**, Cesta 4. Maja 51, 1380 Cerknica, zbirni račun,
3. **972,52 EUR** - račun št. 10300036690, 7.5.2010, **Zveza združenj borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Ljubljane** – status društva v javnem interesu – nepridobitna humanitarna organizacija, ki deluje na prostovoljni osnovi in v širšem družbenem interesu, koncert ob 65. letnici partizanskega pevskega zbora in 100. letnici rojstva Radovana Gobca, sodelujoči Partizanski pevski zbor Ljubljana, partizanski pevski zbor »Pinko Tomažič« - Trst, orkester Slovenske vojske,

4. **828,83 EUR** - račun št. 10300019510, 25.3.2010, Javni vzgojno izobraževalni zavod, **Osnovna šola Benedikt, dan šole – Eroika**,
5. **451,36 EUR**, račun št. 09300109300, 31.12.2009, **Kulturno društvo godba Cerknica, Božično novoletni koncert**, Športna dvorana Cerknica
6. **347,88 EUR**, račun št. 09300000276, 22.1.2009, **Pihalni orkester železarjev, Božično novoletni koncert**, Ravne na Koroškem,
7. **227,70 EUR**, račun št. 08300056547, 17.7.2008, **Turistično društvo Barje**, Ižanska cesta 305, Ljubljana, **Barjanska noč 2008**, Ižanska cesta, Ljubljana,
8. **227,70 EUR**, račun št. 09300000373, 28.1.2009, **Kulturno društvo Mol pri Lenartu, Novoletni koncert**, športna dvorana Lenart,
9. **217,00 EUR**, račun št. 08300010178, **kulturno društvo Mol pri Lenartu v Slovenskih Goricah**, Lenart, **Halo Evropa – praznujmo skupaj**, športna dvorana Lenart,
10. **205,88 EUR**, račun št. 7017836, 12.3.2007, **Društvo pihalni orkester Talum, koncert velika dvorana restavracije**,
11. **195,30 EUR**, račun št. 09300073085, 9.9.2009, **Turistično društvo Rogaška Slatina**, Zdraviliški trg 1, 3250, Rogaška Slatina, **Mednarodno srečanje tamburaških skupin »Naj tamburica zazveni«**, Evropska ploščad Rogaška Slatina,
12. **143,22 EUR**, račun št. 0930000091888, 19.11.2009, **Kulturno društvo Benedikt, Vesela jesen s harmoniko – srečanje harmonikarjev v Slovenskih goricah**, Športna dvorana Benedikt,
13. **139,93 EUR**, račun št. 08300038133, 11.4.2008, **Kulturno društvo Lipa Šmartno ob Dreti, Veseli večer**, večnamenski prostor domače šole, Šmartno ob Dreti,
14. **139,93 EUR**, račun št. 09300082893, 9.10.2009, **Območno Združenje Rdečega križa Zgornje Savinjske doline, Koncert Roka in srce za vse ljudi**, podružnična šola Šmartno ob Dreti,
15. **139,93 EUR**, račun št. 08300056225, 8.7.2008, **Turistično društvo Šmarna Gora**, Tacen, **Planinska pesem na Šmarni gori**,
16. **139,93 EUR**, račun št. 09300091688, 9.11.2009, **Turistično društvo Tuhinjska dolina**, Snovik 7, **Furmanstvo v Tuhinjski dolini**, Pri termah Snovik,
17. **138,02 EUR**, račun št. 7017864, 14.3.2007, **Slovenskogoriški pihalni orkester KD Mol pri Lenartu v Slov. Goricah, letni koncert pihalnega orkestra**, Kulturni dom Lenart,
18. **131,21 EUR**, račun št. 6034943, 11.5.2006, **KUD študent – akademski pevski zbor Maribor, božično novoletni koncert cerkev Sv. Duha – Celje, Sv. Marije – Slovenj Gradec, Benedikt – Slovenske Gorice**,
19. **120,02 EUR**, račun št. 10300028051, 13.4.2010, **Kulturno društvo Bočna, Gornji Grad, Pokaži kaj znaš**,
20. **120,02 EUR**, račun št. 10300037038, 21.5.2010, **Turistično društvo Rogaška Slatina**, Zdraviliški trg 1, 3250, Rogaška Slatina, **Postavitev mlaja s koncertom pihalnih godb**, Rogaška Slatina,
21. **120,02 EUR**, račun št. 09300109376, 30.1.2010, **Turistično društvo Rogaška Slatina**, Zdraviliški trg 1, 3250, Rogaška Slatina, **Adventna tržnica**, Evropska ploščad. Odgovor SAZAS-a z dne 21.5.2010: »...dne 20.5.2010 smo prejeli obrazca SAZAS -1 (spored

- izvedenih del) in SAZAS-3 (osnove za obračun avtorskega honorarja), za prireditve »Adventna tržnica«, z dne 6.12.2009. Po pregledu sporeda izvedenih del smo ugotovili, da so se na prireditvi izvajala izključno nezaščitena glasbena dela, zato vas obveščamo, da smo prireditve preklicali.«
22. **96,02 EUR**, račun št. 08300074082, 26.9.2008, **Kulturno društvo Lipa Šmartno ob Dreti**, Veseli večer ob 1. obletnici delovanja ljudskih pevk KD Lipa, Šmartno,
 23. **96,02 EUR**, račun št. 10300037080, 24.5.2010, **Društvo za razvoj in varovanje GEOSSa**, Vače 10, 1252 Vače, Festival nevladnih organizacij – praznik društev v srcu, geometrično središče Slovenije, Slivna,
 24. **90,02 EUR**, račun, št. 09300046561, 16.6.2009, **Turistično društvo Šmarna Gora**, Tacen, Kresovanje s kulturno prireditvijo, nad športnim igriščem v Tacnu,
 25. **88,69 EUR**, račun št. 08300073783, 9.9.2008, **Kulturno društvo Šmartno pri Slovenj Gradcu**, Svečana prireditev ob 60-letnici kulturnega društva Šmartno pri Slovenj Gradcu, OŠ Šmartno pri Slovenj Gradcu,
 26. **61,22 EUR**, račun št. 09300083209, 23.10.2009, **Turistično društvo Barje**, Ižanska cesta 305, Ljubljana, Otroške barjanske žabarije, sejmišče, Ižanska 303,
 27. **61,22 EUR**, račun št. 09300091687, 9.11.2009, **Turistično društvo Tuhinjska dolina**, Snovik 7, nastop harmonikarjev, Pri termah Snovik,
 28. **30,01 EUR**, račun št. 09300046559, 16.6.2009, **Turistično društvo Šmarna Gora**, Tacen, Pozdrav pomladi na Gregorjevo, Vrt gostilne Košir,
 29. **45.358,13 SIT**, račun št. 05KPR007717, 2.2.2005, **Slovenskogoriški pihalni orkester**, CD 300 izvodov, Lepo je biti muzikant,
 30. **491,24 EUR** - račun št. 09-307-000242, 26.8.2009, **Kulturno društvo Rače**, enkratni projekt fonogram z nazivom FANTJE NA VASI 20 LET s kataložsko oznako FNV CD v nakladi 1000 izvodov
 31. **151,74 EUR** - **Društvo upokojencev Slivnica fonogram** IN PETI VSE MI JE NA SVETI v nakladi 400 prodanih CD-jev. Skladbe:
 - Pevec: C-Foerster Anton, A – Inconnu
 - Stoji stoji mi polje: C – ljudska, A – ljudska, AR – Kogoj Marij (SAZAS)
 - Dekle mi v ogradi rož ce sadi: C – ljudska, A-ljudska, AR – Schwab Anton
 - Rožici: C-Laharnar Janez, A – inconnu
 - Je pa davi slanica pala: C-ljudska, A-ljudska, AR-Hubad Matej
 - Zabavljivka: C-ljudska, A-ljudska, AR-Adamič Emil
 - Kukovca je kukala: C-ljudska, A-ljudska, AR-Adamič Emil
 - Meglica: C-ljudska, A-ljudska, AR – Dev Oskar
 - Vse najlepše rožice: C-ljudska, A-ljudska, AR-Adamič Emil, AR-Gobec Radovan (SAZAS)
 - Ta drumlca je zvomlana: C-ljudska, A-ljudska, AR-Švikaršič Zdravko (SAZAS), AR-Lebič Lojze (SAZAS)
 - Rož Podjuna Zila: C-Kernjak Pavel (SAZAS), A-Mikula Janez
 - Pa se sliš: C – Ljudska, A-Ljudska, AR-Pahor Karol (SAZAS)
 - Čej so tiste stezice: C-ljudska, A-ljudska, AR-Leskovar Jože (SAZAS)

- Tam kjer teče bistra Zila: C-ljudska, A-ljudska, AR-Leskovar Jože (SAZAS)
Skupaj je 42 postavk, od tega je 8 postavk oziroma 8 avtorjev, ki jih zastopa SAZAS. Za teh 8 postavk je navedena cena 151,74 EUR

Zadnji trije primeri se sicer nanašajo na mehanične pravice, vendar gre prav tako za subjekte, ki delujejo z nepridobitnim namenom.

Urad poziva Združenje SAZAS, da za vsak zgoraj naveden posamezen račun pojasni, na kateri podlagi je bil izstavljen oziroma katera tarifa je bila uporabljena in katera avtorska dela so bila uporabljena.

Urad tudi poziva Združenje SAZAS, da obrazloži, zakaj ne izdaja razčlenjenih računov, iz katerih bi bilo razvidno, predvsem pri pevskih zborih, za katera dela je bil plačan avtorski honorar in za katera ne. Iz računov praviloma ni razvidno, na kaj se nanašajo, katera dela so varovana z avtorsko pravico in katera ne, koliko znaša plačilo za posamezno uporabljeno avtorsko delo, kdo so avtorji, kaj je predmet varstva. Urad v zvezi s tem opozarja, da pevski zbori, nepridobitna združenja in podobni uporabniki avtorskih del niso strokovnjaki za področje avtorskega prava, zato praviloma težje razumejo to strokovno zapleteno tematiko in svoje obveznosti. Nerazčlenjeni računi, ki niso jasno obrazloženi, dodatno prispevajo k nerazumevanju in posledično njihovemu nesprejemanju na strani takšnega uporabnika.

Iz letnega poročila Združenja SAZAS za leto 2008 izhaja, str. 7, da je iz naslova vseh prireditev bilo plačano v letu 2008 nekaj več kot 250.000,00 EUR.

Urad opozarja, da ZASP v tretjem odstavku 156. člena določa, da se pri določanju primerne tarife upoštevajo zlasti:

1. celotni bruto prihodek, ki se doseže z uporabo avtorskega dela, ali, če to ni mogoče, celotni bruto stroški, povezani s to uporabo;
2. pomen avtorskega dela za dejavnost uporabnika;
3. razmerje med varovanimi in nevarovanimi avtorskimi deli, ki so uporabljena;
4. razmerje med pravicami, ki se upravljajo kolektivno ali individualno;
5. posebna zahtevnost kolektivnega upravljanja pravic zaradi določene uporabe avtorskih del;
6. primerljivost predlagane tarife s tarifami istovrstnih kolektivnih organizacij v drugih, predvsem sosednjih, državah Evropske skupnosti, ob upoštevanju bruto domačega proizvoda na prebivalca v enoti kupne moči.

Urad poziva Združenje SAZAS, da pojasni, kako je določilo tarife, ki jih uporablja za izdajanje računov uporabnikom avtorskih del, ki delujejo na prostovoljni osnovi in z nepridobitnim namenom. Urad tudi prosi za pojasnilo, kako namerava Združenje SAZAS upoštevati posebne okoliščine uporabe del v okviru kulturnih društev.

Urad poziva Združenje SAZAS, da natančno obrazloži, kako je upoštevalo vsako od postavk, ki naj se upošteva pri določanju višine tarife:

- Urad želi, da Združenje natančno opredeli, kako določi bruto prihodek, ki se doseže z uporabo avtorskega dela. Urad želi natančno obrazložitev, kako Združenje SAZAS loči del prihodka, ki se doseže z uporabo avtorskega dela in del, ki ni vezan na uporabo avtorskega dela. Urad želi, da za vse od zgoraj navedenih primerov Združenje SAZAS natančno pojasni, kako je izračunalo in določilo bruto prihodek in kako je ločilo, kaj sodi med dejavnosti, ki so prinesle prihodek iz naslova

iz uporabe avtorskega dela in kaj so bile dejavnosti znotraj celotne prireditve, ki jih Združenje SAZAS ni obravnavalo znotraj navedenih prihodkov.

- Urad želi tudi natančno pojasnilo, kako Združenje SAZAS upošteva pomen avtorskega dela za dejavnost uporabnikov, predvsem dejstva, da gre za nepridobitna in prostovoljna združenja, ki se družijo celo leto, vadijo in se družijo z namenom ohranjanja slovenske kulture, tradicije in nacionalnih interesov in kako se to upošteva pri določanju višine tarife.

- Kako je Združenje SAZAS upoštevalo, da ne gre za pridobitno dejavnost in da visoka tarifa lahko povzroči, da številna združenja zaradi navedenega ne bodo mogla več delovati, kar lahko privede do tega, da bi Združenje SAZAS z morebitno previsoko tarifo lahko zaviralo razvoj kulture in prostovoljne dejavnosti.

- Urad poziva Združenje SAZAS, da predloži primerljive tarife primerljivih kolektivnih organizacij za podobne primere uporabe, predvsem v sosednjih državah Evropske skupnosti.

Urad prosi Združenje SAZAS, da se opredeli do navedb gospoda Francija Pivca, ki v dokumentu »Sedem spoznanj o avtorskih pravicah v kulturnih društvih«, z dne 9.5.2010, ki navaja, da so tarife v EU naslednje:

- v VB je tarifa za koncert resne glasbe 10 funtov;
- na Nizozemskem velja za kulturna društva letna tarifa ne glede na število koncertov 4 -10 EUR po skladbi (vračunan popust);
- v Nemčiji se plača 15 EUR za koncert brez vstopnine, za ostale koncerte pa 36 EUR;
- V Franciji amaterska društva ne plačajo nič, če gre za nepridobitno dejavnost.

Urad poziva Združenje SAZAS, da predloži podatke držav, ki jih je upošteval pri določanju svoje tarife in faktor bruto domačega proizvoda na prebivalca v enoti kupne moči ter kako ga je upošteval.

Združenje SAZAS je večkrat opozorilo, tudi na zadnji novinarski konferenci Združenja SAZAS dne 17.6.2010, da v primerljivih državah na državljana kolektivna organizacija pobere približno 10 EUR za uporabo avtorskih pravic iz glasbe, ob porabi sredstev npr. v Franciji 2,8 EUR in v Avstriji 1,5 EUR (spletna stran Združenja SAZAS http://www.sazas.org/DesktopModules/STR_News/ShowNews.aspx?IdNews=104&Mode=Edit). V tem trenutku je pobrani znesek na prebivalca v Sloveniji približno 4 do 5 EUR na osebo, ob porabi sredstev, ki na zaposlenega znaša 0,7 EUR (ista spletna stran Združenja SAZAS). Urad zanima, ali je Združenje SAZAS upoštevalo pri svojih napovedih višino bruto domačega proizvoda na prebivalca v enoti kupne moči in razmerje med bruto domačega proizvoda na prebivalca v enoti kupne moči po posameznih državah ter višino uporabnine na državljane, ki jo navaja kot ciljno višino zneska za plačilo. Prosimo tudi, da uradu predložite študije, iz katerih izhajajo tarife za posamezne uporabe primerljivih uporab za nepridobitne namene, ki so predmet tega poziva ter da uradu predložite način izračuna in faktor upoštevanja bruto domačega proizvoda na prebivalca v enoti kupne moči glede na absolutno vrednost tarif v primerljivih državah.

Urad tudi prosi za pojasnilo, kako Združenje SAZAS upošteva posebne okoliščine uporabe del v okviru kulturnih društev in v katerih primerih Združenje SAZAS zniža tarifo za uporabo del ali uporabnika del oprostila plačila avtorskih honorarjev. Urad ob tem opozarja Združenje SAZAS, da ZASP že sedaj omogoča, da se v določenih okoliščinah uporabe tarif zniža ali oprostila (3. točka četrtega odstavka 157. člena ZASP).

Urad tudi želi, da Združenje SAZAS obrazloži, ali iz napovedi, da želi doseči 10 EUR plačila na državljana, kar pomeni 20 milijonov EUR iz uporabe avtorskih pravic na glasbenih delih, izhaja, da

se bodo cene zvišale dvakrat do štirikrat in da lahko nepridobitna združenja pričakujejo še višje cene in posledično ukinjanje prostovoljne in nepridobitne dejavnosti.

Urad želi tudi, da Združenje SAZAS odgovori, kaj namerava storiti in kako komentira naslednje navedbe:

1. Franci Pivec v dokumentu »Sedem spoznanj o avtorskih pravicah v kulturnih društvih«, z dne 9.5.2010 navaja: »Obveznosti kulturnih društev do SAZASa so obremenile njihove predsednike, saj društvene blagajne tega stroška niso zmogle. Društvena vodstva odstopajo, sledil pa bo razpust pevskih zborov.«.
2. Turistično društvo Šmarna Gora – Tacen, Pločanska 8, 1133 Ljubljana: »Pri tem pa menimo, da višina prispevkov ne more in ne sme biti odvisna od dobre volje in individualnega odločanja posameznega uslužbenca predmetnega združenja in od vztrajanja in moledovanja na drugi strani... .. pri delu društev ne gre za komercialno dejavnost, na naših prireditvah se n.pr. v nobenem primeru ne plačuje vstopnina. Pri predlogu za spremembo predpisov ne gre prezreti dejstva, da SAZAS oziroma veljavna zakonodaja zaradi visokih zahtevkov zavira društveno dejavnost in pri tem posredno škoduje tudi avtorjem, saj njihove stvaritve zato često ostajajo neizvajane in neme« Pismo Turistični zvezi Slovenije, 4.6.2010.
3. Zveza združenja borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Ljubljane: »Prireditev je bila organizirana in izvedena po načinu prostovoljnosti in brez nagrad in avtorskih honorarjev. Vse stroške je krila naša organizacija s prostovoljnimi prispevki udeležencev. Samo za najem dvorane v Cankarjevem domu smo plačali 12.581,00 EUR. Na ta način smo zbrali 9.679,00 EUR. S tem pa nismo mogli poravnati najema dvorane v Cankarjevem domu. Ker prireditev ni bila pridobitna, jo tudi nismo prijavili SAZAS-u. Zbori so prepevali pesmi Radovana Gobca – slavljenca, katerega dediči in svojci so nam izrekli spoštljivo priznanje in zahvalo ter se odpovedali avtorskemu honorarju. Vsa ta pojasnila smo podali SAZAS-u, vendar nam je kljub temu zaračunal 979,52 EUR za avtorske pravice in določil celo kazen za neprijavo...Iz tega primera se vidi, da smo za svoje pobude in prostovoljno delo pri ohranjanju kulturne dediščine še celom kaznovani.« - iz pisma Ministrstvu za kulturo z dne 12.5.2010.
4. K.D. Godba Liboje je od Združenja SAZAS prejelo opozorilo: »da nismo prijavili prireditve »budnica« za 1. maj ter vprašanje, koliko je bilo obiskovalcev in prodanih vstopnic«.
5. Večje število izjav oseb, ki so klicale urad, da namenoma več ne tiskajo koncertnih listov, saj da ne zmorejo več pokrivati tako visokih stroškov avtorskih pravic in da imajo možnost bodisi ukiniti svoje delovanje, tudi organizacij s stoletno tradicijo ali pa zaradi nemožnosti dogovora za primerno in pošteno tarifo z Združenjem SAZAS prenehati uporabljati glasbena dela in prenehati peti.

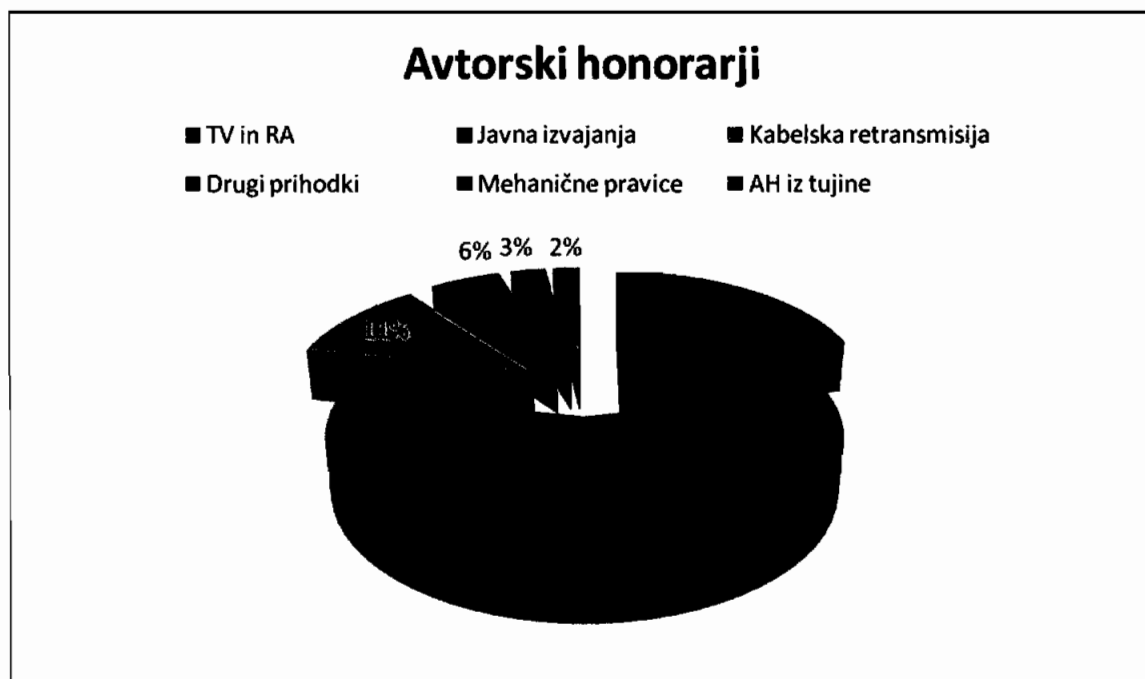
Zaradi večkratnega opozarjanja na zelo slab položaj avtorjev in imetnikov avtorskih pravic v Republiki Sloveniji, ki se v javnosti večkrat navaja kot razlog za določanje take višine tarif (tako v primeru nepridobitnih združenj, kakor tudi sicer), želi urad v nadaljevanju na podlagi podatkov, s katerimi razpolaga, ugotoviti, kakšen je dejanski položaj avtorjev in imetnikov avtorskih pravic, katerih pravice kolektivno uveljavlja Združenje SAZAS in kako je na podlagi vseh zbranih podatkov mogoče zagotoviti primerno plačilo avtorskih pravic, ki bo zagotavljalo ustrezen standard avtorjem ob hkratnem omogočanju razvoja in vzpodbujanja slovenske kulture.

Ker urad ne razpolaga z vsemi potrebnimi podatki (te ima Združenje SAZAS), si je moral pomagati s hipotetičnimi izračuni, ki temeljijo na podatkih, ki jih je uradu predložilo Združenje SAZAS, ali javno objavljenih podatkih Združenja SAZAS ali drugih oseb. V nadaljevanju so tako predstavljeni hipotetični izračuni, ob upoštevanju uradu dostopnih podatkov ali drugih javno dostopnih podatkov ali člankov, dobljeni rezultati pa so zato le približni. Dejansko stanje bi bilo mogoče ugotoviti le, če bi Združenje SAZAS predložilo vse podatke, potrebne za takšne izračune.

Letno poročilo iz leta 2008 zapiše v 7. poglavju o zbranih avtorskih honorarjih (AH) in nadomestilih: »V letu 2008 je Združenje SAZAS prejelo plačila AH v skupni višini 8.256.726,55 EUR, od tega za male pravice v višini 7.862.036,22 EUR.« (str. 16). Urad opozarja, da so to prejeta plačila oziroma plačana realizacija, ne pa dejanska višina izdanih računov oziroma fakturirana realizacija, torej tudi tistih, ki so sicer bili izdani za navedeno obdobje, pa še morebiti niso bili plačani - slednji so vključeni v bilančno realizacijo in so razvidni iz bilance stanja na dan 31.12.2008 (o teh več v nadaljevanju)

	Zbrani AH v EUR s centi
TV in RA	1.759.739,81
Javna izvajanja	4.715.866,07
Kabelska retransmisija	936.158,11
Drugi prihodki	450.272,23
Skupaj	7.862.036,22

Iz naslova mehaničnih pravic je bilo zbranih 220.895,44 EUR in iz naslova AH iz tujine v skupnem znesku 173.794,89 EUR.

Iz poročila Združenja SAZAS, predloženega uradu, stran 6, z dne 10.12.2009 o zbranih nadomestilih iz naslova kabelske retransmisije izhaja, da je Združenje SAZAS v letu 2008 navedlo iz naslova izdanega začasnega dovoljenja za kabelsko retransmisijo 8.024.259,00 EUR bilančne realizacije, plačana realizacija skupaj z obrestmi po odbitju stroškov pa znaša po navedbi Združenja SAZAS 4.671.775,15 EUR, od česar pripada Združenju SAZAS kot navedeno predhodno

936.158,12 EUR. Združenje SAZAS je torej prejelo 936.158,12 EUR, kar je ob upoštevanju celotne mase izplačil 20,04 %. Iz navedenega izhaja, da je Združenje SAZAS v tem odstotku verjetno plačalo tudi stroške. Stroški iz kableske retransmisije, ki jih je potrebno odšteti v letu 2008 so bili v višini 832.399,48 EUR, kot to navaja Združenje SAZAS v letnem poročilu za leto 2008. Če torej Združenje SAZAS plača tudi 20,04 % stroškov, to torej pomeni, da so bili skupni stroški 4.153.981,17 EUR (832.399,48 EUR je torej 20,04 % stroškov). Stroški v višini 4.153.981,17 EUR plus znesek, ki je bil razdeljen med imetnike pravic v višini 4.671.775,15 EUR skupaj zneso 8.825.756,32 EUR, kar je 801.497,32 EUR več, kot je bilo sicer prikazane bilančne realizacije, kar pomeni, da so bili to verjetno prihodki iz naslova obresti in drugi prihodki, ki pa uradu iz letnega poročila niso popolnoma jasni in zato prosi Združenje SAZAS za obrazložitev. V vsakem primeru torej izhaja, da ni bilo v tem primeru neplačane realizacije in da iz tega naslova ni več obveznosti.

Urad sicer iz letnega poročila za 2008 ugotavlja, da Združenje SAZAS navaja, da je bilo zbranih prihodkov iz naslova kableske retransmisije v letu 2008 936.158,11 EUR (str. 16) in da je bilo stroškov iz naslova kableske retransmisije 832.399,48 EUR (str. 17), kar bi torej pomenilo, da je imelo Združenje SAZAS v kableski retransmisiji glede na pobrane prihodke 88,92 % stroškov in da je delilo med imetnike pravic zgolj razliko, torej 103.758,60 EUR (936.158,11 EUR - 832.399,48 EUR).

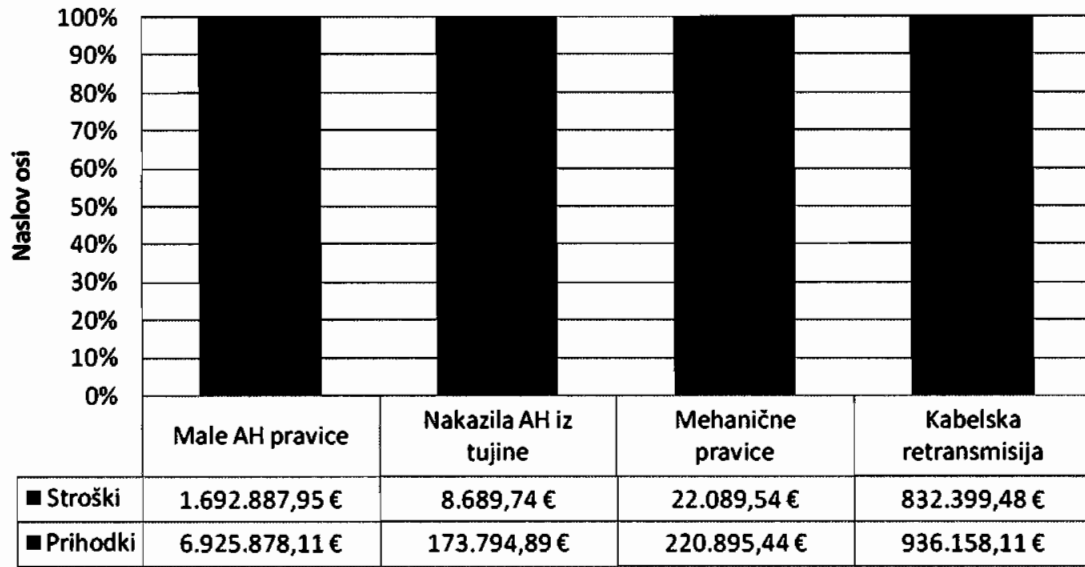
Ker to seveda ni verjetno, je Združenje SAZAS skupaj očitno prejelo znesek, ki ga je plačalo za stroške (832.399,48 EUR) in znesek, ki ga je razdelilo med imetnike (936.158,11 EUR), kar pomeni da mu je skupaj pripadalo 1.768.557,60 EUR in da so stroški torej znašali zgolj 47,07 % (832.399,48 EUR/ 1.768.557,60 EUR). To nedvomno izhaja tudi iz letnega poročila za leto 2008, saj le-to navaja, da Združenju SAZAS po odbitju stroškov pripada 936.267,34 EUR (str. 18), kar je sicer drugačen znesek kot naveden predhodno (936.158,11 EUR), vendar je razlika minimalna.

Iz navedenega izhaja, da je bila celotna bilančna realizacija iz leta 2008 iz naslova kableske retransmisije plačana in da torej ni neplačane realizacije na dan 28.2.2009 (str. 6 poročila Združenja SAZAS uradu z dne 10.12.2010), kar je pomembno za obravnavo bilance stanja na dan 31.12.2008.

Iz letnega poročila, str. 17, Združenja SAZAS za leto 2008 izhaja, da so bili stroški Združenja SAZAS v letu 2008:

Stroški v letu 2008	V EUR s centi
Stroški nakazil iz tujine	8.689,74
Stroški mehaničnih pravic	22.089,54
Stroški kableske retransmisije	832.399,48
Stroški zaščite malih pravic	1.692.887,95
Skupaj	2.556.066,71

Odstotek stroškov v prihodkih

Vir podatkov: letno poročilo Združenja SAZAS 2008, str. 16 in 18. Pri kabelski retransmisiji smo prihodke iz kabelske retransmisije izločili iz prihodkov iz male avtorske pravice, da so se primerjali prihodki in stroški zgolj iz kabelske retransmisije.

Celotni prihodki so bili, kot omenjeno v letnem poročilu 2008 na strani 16, 8.256.726,55 EUR. Stroški so znašali iz zgornjih navedb 2.556.066,71 EUR, kar pomeni da so stroški predstavljali 30,96 % (2.556.066,71 EUR / 8.256.726,55 EUR). Iz tega urad tudi izvaja, da je bil zapis na 5. strani letnega poročila za 2008, ki pravi: »Na podlagi tega dejstva lahko rečemo, da smo v letu 2008 poslovali v okviru zadanega plana, in sicer da ne bodo stroški poslovanja presegli 22 % plačanih prihodkov. S takim pristopom ugotavljanja plačane realizacije želimo doseči čim bolj realne podatke o plačani realizaciji, ki se v nadaljevanju vključijo v delitvene sklade.«, verjetno mišljen le za kategorijo malih pravic, saj iz podatkov sicer jasno izhaja, da so bili sicer stroški poslovanja Združenja SAZAS 2.556.066,71 EUR oziroma 30,96 % celotne plačane realizacije.

Ker je Združenje SAZAS vse navedene stroške že odštelo pri določanju zneska za izplačilo, so torej ti stroški v celoti nastali v letu 2008. Od teh 2.556.066,71 EUR jih je v bilancah na dan 31.12.2008 prikazanih kot kratkoročnih poslovnih obveznosti 775.672,49 EUR, preostali del zneska pa je bil že plačan v teku leta 2008.

Iz navedenega sledi, da torej ni bilo iz naslova kabelske retransmisije nikakršne neplačane realizacije več in da torej celotna neplačana realizacija temelji na drugih postavkah, in sicer na plačilih iz malih pravic, mehaničnih pravic in delu plačil iz naslova avtorskih pravic iz tujine. Vsi navedeni prihodki se delijo posledično med avtorje in imetnike avtorskih pravic, ki jih zastopa Združenje SAZAS, in sicer na podlagi stalnega ali začasnega dovoljenja.

Iz bilance stanja na dan 31.12.2008 izhaja, da ima Združenje SAZAS kratkoročnih dolgov do članov 20.288.749,36 EUR.

Iz poročila Združenja SAZAS uradu z dne 10.12.2009, stran 6, o zbranih nadomestilih iz naslova kabelske retransmisije izhaja, da je Združenje SAZAS razdelilo med imetnike pravic naslednje zneske:

AGICOA	1.780.076,85
EBU + VG Media	1.618.372,88
SAZAS	936.158,12
ZAMP	182.161,04
Rezervacije 8%	155.006,28
Skupaj	4.671.775,15

Urad ugotavlja, da iz neodvisne revizije za leto 2006, ki jo je izvedla UHY Revizija in svetovanje, d.o.o., ki je v neodvisnem revizorjevem poročilu, ki ga je podpisal pooblaščen revizor Dragan Martinovič, z dne 19.12.2007, na strani 5 sledi, da je bilo v letu 2006 10 % namenjenih za stroške (in torej ne kot smo ugotovili zgoraj v letu 2008 približno 47 %), preostalih 90 %, ki predstavljajo sedaj 100 % delilne mase pa se deli 43 % na UBU/VPRT, kar bi verjetno lahko bil EBU + VG Media, 35 % na AGICOA, kar je oboje enako kot navaja poročilo. Toda iz poročila neodvisnega revizorja sledi, da je šel preostanek v višini 22 % na CISAC.

Iz poročila Združenja SAZAS uradu dne 10.12.2009 o zbranih nadomestilih iz naslova kabelske retransmisije CISAC kot prejemnik izplačil ni omenjen za nobeno leto, kljub temu da bi v tem primeru dobil 22 % od celotnega zneska. V letih 2002 do vključno 2008 je bil celoten znesek, ki je bil izplačan po navedbah poročila Združenja SAZAS uradu z dne 10.12.2009, 20.748.838,26 EUR. To pomeni, da je 22% od tega 4.564.744,42 EUR, če navedbe neodvisnega revizorja držijo.

Torej po navedenih podatkih neodvisnega revizorja ni bilo nič namenjeno za SAZAS, ZAMP in rezervacije, ki jih sicer navaja poročilo Združenja SAZAS uradu z dne 10.12.2009.

Poročilo neodvisnega revizorja zapiše, da od deleža CISAC SAZAS dobi 70 % kar pomeni, da od vseh prihodkov kabelske retransmisije SAZAS dobi dodatno še 13,86 % (70 % od 22 % (CISAC) od 90 %). Urad ugotavlja, da je 70 % od 22 %, 15,4 % in ne 13,86 %. 13,86 % bi bilo, če bi vzeli od 90 % razpoložljivih sredstev 22 %, kar bi bilo 19,80%, od tega pa bi potem vzeli še 70 %, kar bi torej zneslo 13,86 %.

Iz letnega poročila Združenja ZAMP za leto 2008 in iz dopisa ZAMP - Združenje avtorjev Slovenije (Združenje ZAMP) uradu z dne 16.6.2010 izhaja, da Združenje ZAMP ni prejelo v letu 2008 niti enega EUR s strani Združenja SAZAS, za kar pa verjetno obstaja neka razumna razlaga, saj ni verjetno, da bi Združenje SAZAS v poročilu navedlo, da je namenjeno za izplačilo ZAMP 182.161,04 EUR, Združenje ZAMP pa torej navaja, da je prejel 0 EUR. Iz tabele 1 letnega poročila Združenja ZAMP izhaja, da ni bilo fakturiranih avtorskih sredstev iz naslova kabelske retransmisije, iz tabele 2 pa izhaja, da posledično tudi ni bilo plačane realizacije iz tega naslova.

Urad tudi sicer ugotavlja, da Združenje SAZAS v poročilu uradu z dne 10.12.2010 navaja, da je za rezervacije namenjeno 2 % za dela vizualne umetnosti, 3 % za fotografska dela in 3 % za rezervacije. Združenje SAZAS tako navaja, da je za rezervacije namenilo 8% oziroma 155.006,28 EUR. Vendar pa urad ugotavlja, da je bilo med imetnike pravic razdeljenih skupaj 4.671.775,15 EUR in da je 8 % od navedenega zneska 373.742,01 EUR oziroma 218.735,73 EUR več kot jih je

namenilo Združenje SAZAS za dejansko izplačilo upravičencem iz rezervacij (373.742,01 EUR - 155.006,28 EUR).

Na podlagi navedenih podatkov, iz katerih urad ne more natančno opredeliti, kaj je bilo sedaj dejansko izplačano in komu, urad kljub temu kot predpostavko za izračun predpostavlja, da je bilo izvedeno izplačilo AGICOA v višini 1.780.076,85 EUR, EBU + VG Media v višini 1.618.372,88 EUR in rezervacij v višini 155.006,28 EUR, kot je sicer navedeno v poročilu Združenja SAZAS Uradu z dne 10.12.2010. V tem primeru je torej obveznost do tujine in avtorjev in imetnikov avtorskih pravic, ki jih ne varuje Združenje SAZAS iz navedenega naslova pri kabelski retransmisiji seštevku navedenih vsot v višini 3.553.456,01 EUR.

Iz letnega poročila Združenja SAZAS za leto 2008 na strani 14 izhaja, da je bilo iz naslova malih pravic v letu 2008 izplačanih tujim kolektivnim organizacijam:

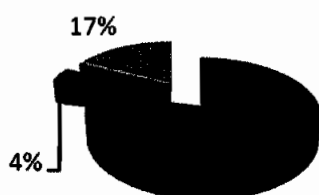
Članice EU	363.995,22 EUR
S Amerika	331.415,70 EUR
Japonska	637,58 EUR
Ostalo	96.165,23 EUR
J Amerika	1.113,50 EUR
Skupaj	793.327,23 EUR

Združenje SAZAS ima torej do upravičencev, ki niso člani Združenja SAZAS, iz naslova kabelske retransmisije obveznosti v višini 3.553.456,01 EUR in 793.327,23 EUR do tujih kolektivnih organizacij iz naslova malih pravic. Skupaj torej 4.346.783,24 EUR. Bilanca stanja na dan 31.12.2008 sicer govori o kratkoročnih dolgovih do članov, ki jih je po zapisih, ki so bili predloženi uradu in večkratnih navedbah Združenja SAZAS manj kot 200. Toda urad predvideva, da se 20.288.749,36 EUR ni delilo zgolj med 200 članov, temveč da so to sredstva, ki so obveznosti do vseh avtorjev in imetnikov avtorskih pravic, kot jih določa ZASP. Takšen zaključek izhaja tudi iz navedb Združenja SAZAS dana STA z dne 21.6.2010 kjer navajajo: »Samo v Sloveniji prejme nakazilo letno okrog 2500 avtorjev. Na osnovi pogodb, ki jih ima Sazas sklenjene z avtorskimi organizacijami in ostalimi imetniki pravic po celem svetu, pa nakaže v tujino več milijonov evrov letno.«.

Na podlagi navedenega in ob zgornjih predpostavkah izhaja, da bo torej po plačilu celotne bilančne realizacije in po plačilu vseh izdanih računov namenjeno za delitev med avtorje in imetnike avtorskih pravic glede na podatke iz bilance na dan 31.12.2008, 15.941.966,12 EUR (20.288.749,36 EUR - 4.346.783,24 EUR).

Prejemniki sredstev v odstotku iz naslova pobranih AH ob obveznostih in kratkoročnih dologovih do članov po bilanci na dan 31.12.2008

- Avtorji in imetniki avtorske pravice v RS
- Tuje kolektivne organizacije
- Plačila iz naslova kableske retransmisije drugim avtorjem in imetnikom, ki jih ne štiti SAZAS

Iz navedb predsednika Združenja SAZAS za STA izhaja torej, da se navedena sredstva delijo med približno 2500 oseb.

Iz časopisnega članka »Nova delitev avtorskih nadomestil razdelila SAZAS«, avtorja Dejana Vodovnika, v časniku Delo, z dne 10.08.2007, ki kot vir za objavljene podatke navaja SAZAS, izhaja da je število avtorjev v posameznem razredu po avtorskih prihodkih naslednje:

Prejemki (bruto) v EUR	2004	2005	2006
nad 4.172,93	99	142	149
od 4.173,00 do 8.345,85	53	64	68
od 8.345,00 do 16.693,70	29	41	45
nad 16.692,00	17	37	36

Urad ob tem opozarja, da je skupno število avtorjev, ki so presegli cenzus v letu 2006 torej 149, in da jih od teh dobi 36 nad 16.692,00 EUR, 9 med 8.345,00 EUR do 16.693,70 EUR, 23 med 4.173,00 EUR do 8.345,85 EUR, 81 pa jih prejme nad 4.172,93 EUR.

Podobni podatki izhajajo tudi iz letnega poročila Združenja SAZAS za leto 2007, ki na strani 9 in 10 navaja med drugim: »...pri doseganju cenzusa v zadnjih treh (3) letih upoštevajo zneski, ki so bili v veljavi za leto obračuna cenzusa (v letih 2004 in 2005 cenzus 1.000,00 EUR, v letu 2006 pa 4.000,00 EUR), je Odbor za zaščito avtorskih pravic ugotovil:

- da se 89 članom podaljša članstvo zaradi doseganja cenzusa,
- se 39 članom molče podaljša redno članstvo zaradi izjemnih dosežkov na področju kulture,
- se 75 članom ne podaljša rednega članstva, ker ne dosega več pogojev po 14. členu statuta,
- je 63 članov sredi petletnega ciklusa rednega članstva,

- je 5 rednih članov pokojnih,
- je 1 član izključen v disciplinskem postopku,
- 25 novih članov dosega pogoje za redno članstvo.«

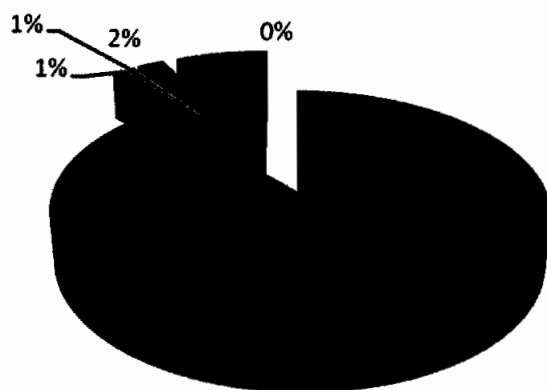
Urad iz navedenega ugotavlja, da je dosegalo cenzus leta 2007 183 oseb (89+63+5+1+25), ki so torej izpolnjevale cenzus 1.000,00 EUR v letu 2004 in 2005 in 4.000,00 EUR v letu 2006.

Iz navedenih podatkov in podatkov, ki jih je objavil novinar Dejan Vodovnik za leto 2006 z verjetnostjo na podlagi zgornjih predpostavk in predpostavke, da je v celoti dobilo izplačila ali da so upravičeni do izplačil iz leta 2008, kot to navaja združenje SAZAS za STA za leto 2009, 2500 oseb, ki v povprečju po predpostavki, ki jo je urad vzela kot hipotetično predpostavko, dobijo na osebo letno najmanj v povprečju po 500,00 EUR, izhaja, da se je oziroma se bo po plačani realizaciji celoten znesek, ki je ostal za delitev iz 2008 delil na naslednji način:

Število avtorjev	Bruto znesek na osebo se giblje od – do -	Bruto znesek, ki ga bodo prejeli vsi skupaj	Bruto znesek na osebo – vzeli smo povprečje (znesek (do) + znesek (do))/2), pri najvišjih zneskih pa smo znesek, ki je preostal, potem ko smo razdelili celoten znesek po dostopnih podatkih razdelili med preostalih 36 oseb.
36	nad 16.692,00	14.171.817,82 EUR	393.661,61 EUR
9	8.345,00 EUR - 16.693,70 EUR	112.674,20 EUR	12.519,35 EUR
23	4.173,00 EUR - 8.345,85 EUR	143.966,80 EUR	6.259,425 EUR
81	nad 4.172,93 EUR	338.007,30 EUR	4.172,93 EUR
2351	0 – 1000 EUR	1.175.500,00 EUR	500,00 EUR
2650 - 5650	0	0	0
Skupaj avtorjev ocena 5000 do 8000		15.941.966,12 EUR	3.188,39 EUR, če bi se delilo med 5000 avtorjev na vsakega enako 1.992,75 EUR, če bi se delilo med 8000 avtorjev na vsakega enako

Število oseb in odstotek celotnega zneska - 15.941.966,12 €, ki si ga razdelijo - izračun A

■ 36 oseb ■ 9 oseb ■ 23 oseb ■ 81 oseb ■ 2351 oseb ■ 2650 - 5650 oseb

Iz navedenega izhaja, da je ob predpostavkah, ki smo jih vzeli v poštev, 36 oseb dobilo izplačanih na osebo 393.661,61 EUR oziroma da so si skupaj razdelile med seboj 14.171.817,82 EUR, 9 oseb je dobilo na osebo 12.519,35 EUR, 23 oseb je dobilo na osebo 6.259,425 EUR, 81 oseb je dobilo na osebo 4.172,93 EUR, 2351 oseb je dobilo na osebo 500,00 EUR, 2500 do 5500 avtorjev in imetnikov avtorskih pravic, ki so v skladu z ZASP upravičenci do izplačila, kadar se uporablja njihova dela pa ni dobilo nič. Iz tega očitno izhaja, da se njihova dela niso uporabljala, saj bi sicer v skladu z ZASP morali prejeti plačilo za uporabo njihovih del.

Če bi se znesek 15.941.966,12 EUR, ki se je delil, delil med 5000 avtorjev na vsakega enako (po enakih deležih), bi vsak dobil 3.188,39 EUR, če bi se delil pa med 8000 avtorjev na vsakega enako (po enakih deležih) bi pa vsak dobil 1.992,75 EUR.

Urad ugotavlja, da je po podatkih statističnega zavoda Republike Slovenije povprečna bruto plača decembra 2008 v Republiki Sloveniji znašala 1457,66 EUR in 938,66 EUR neto in da je torej vsaka od prvih 36 oseb dobila ali bo ob zgornjih predpostavkah dobila v tem primeru izplačanih 270 povprečnih bruto plač, ali za 22,5 let bruto plač. V primeru upoštevanja neto zneskov, ki jih sicer zaradi davčnih obveznosti in siceršnjih obveznosti plačil davkov in prispevkov ne moremo upoštevati, pa bi izplačan znesek pomenil 419 mesecev neto plač, ali 34,95 let s povprečno neto plačo zaposlenega v Republiki Sloveniji.

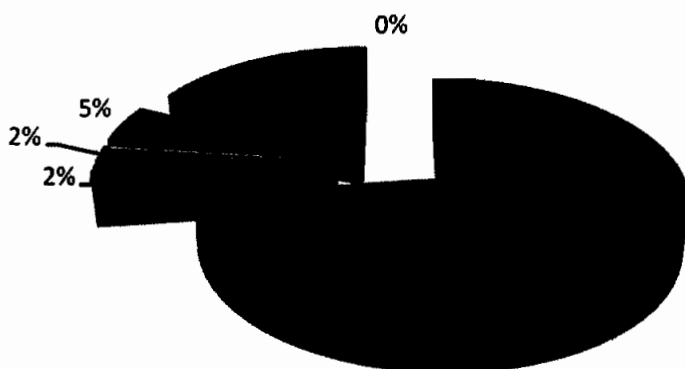
V primeru, da bi delili zgolj zneske, ki jih v letnem poročilu Združenja SAZAS za leto 2008 na strani 18 navaja Združenje SAZAS, kot zneske, ki predstavljajo plačano realizacijo z že odšteti stroški in da torej iz fakturirane realizacije ne bi prejeli nobenega plačila več in bi v celoti razliko med letno plačano realizacijo in kratkoročnimi dolgovi do članov odpisali kot slabe terjatve, bi bil namenjen znesek za delitev iz naslova malih pravic za leto 2008 6.169.148,27 EUR, iz naslova mehaničnih pravic 198.805,90 EUR, iz naslova avtorskih honorarjev iz tujine 165.105,51 EUR in iz naslova kableske retransmisije kot navedeno 936.267,34 EUR. Skupaj je torej za delitev 7.469.327,02 EUR iz že plačane realizacije, pri čemer smo znesek kableske retransmisije prišteli iz prej navedenih razlogov. Pri celotnem znesku malih pravic je namreč znesek kableske retransmisije

na strani 17 letnega poročila za leto 2008 navedeni znesek všteti v znesek, na strani 18 pa se ga navaja pri stroških izven stroškov, ki sicer obravnavajo stroške malih pravic in je opredeljen kot samostojna postavka, kar smo navedli predhodno. V primeru, da bi ta znesek odšteli in bi ga šteli zgolj med zneski malih pravic bi bil znesek za delitev iz že plačane realizacije zmanjšan za 936.267,34 EUR in bi bilo za delitev namenjeno iz plačane realizacije 6.533.059,68 EUR. V tem primeru bi bili podatki iz zgornje tabele naslednji:

Število avtorjev	Bruto znesek na osebo se giblje od – do -	Bruto znesek, ki ga bodo prejeli vsi skupaj	Bruto znesek na osebo z všteto kabelsko retransmisijo	Bruto znesek kjer se kabelska retransmisija všteta med prihodke iz malih pravic
36	nad 16.692,00	4.762.911,38 EUR - 5.699.178,72 EUR	158.310,52 EUR	132.303,09 EUR
9	8.345,00 EUR - 16.693,70 EUR	112.674,20 EUR	12.519,35 EUR	12.519,35 EUR
23	4.173,00 EUR - 8.345,85 EUR	143.966,80 EUR	6.259,425 EUR	6.259,425 EUR
81	nad 4.172,93 EUR	338.007,30 EUR	4.172,93 EUR	4.172,93 EUR
2351	0 – 1000 EUR	1.175.500,00 EUR	500,00 EUR	500,00 EUR
2650 – 5650	0	0	0	0
Skupaj avtorjev ocena 5000 do 8000		6.533.059,68 EUR - 7.469.327,02	1.493,86 EUR, če bi se delilo med 5000 avtorjev na vsakega enako 933,66 EUR, če bi se delilo med 8000 avtorjev na vsakega enako	1.306,61 EUR, če bi se delilo med 5000 avtorjev na vsakega enako 816,63 EUR, če bi se delilo med 8000 avtorjev na vsakega enako

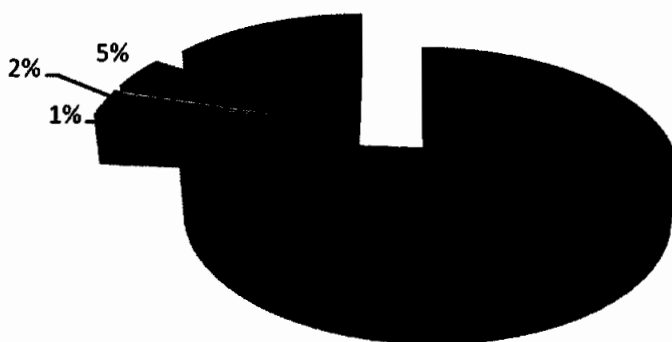
Število oseb in odstotek celotnega zneska - 4.762.911,38 €, ki si ga razdelijo - izračun B

■ 36 oseb ■ 9 oseb ■ 23 oseb ■ 81 oseb ■ 2351 oseb ■ 2650 - 5650

Število oseb in odstotek celotnega zneska - 5.699.178,72 €, ki si ga razdelijo - izračun C

■ 36 oseb ■ 9 oseb ■ 23 oseb ■ 81 oseb ■ 2351 oseb ■ 2650 - 5650 oseb

Iz navedenega izhaja, da je ob predpostavkah, ki smo jih vzeli v poštev, 36 oseb dobilo izplačanih na osebo 132.303,09 EUR do 158.310,52 EUR oziroma da so si skupaj razdelile med seboj 4.762.911,38 EUR do 5.699.178,72 EUR, 9 oseb je dobilo na osebo 12.519,35 EUR, 23 oseb je dobilo na osebo 6.259,425 EUR, 81 oseb je dobilo na osebo 4.172,93 EUR, 2351 oseb je dobilo na osebo 500,00 EUR, 2500 do 5500 avtorjev in imetnikov avtorskih pravic, ki so v skladu z ZASP upravičenci do izplačila, kadar se uporablja njihova dela, pa ni dobilo ničesar. Iz tega očitno izhaja, da se njihova dela niso uporabljala, saj bi sicer v skladu z ZASP morali prejeti plačilo za uporabo njihovih del.

Če bi se znesek 7.469.327,02 EUR (v primeru kjer je bruto znesek na osebo z všteto kabelsko retransmisijo), ki se je delil, delil med 5000 avtorjev na vsakega enako, bi vsak dobil 1.493,86 EUR, če bi se delil pa med 8000 avtorjev na vsakega enako, bi pa vsak dobil 933,66 EUR. Če bi se znesek 6.533.059,68 EUR (v primeru kjer je bruto znesek, kjer se kabelska retransmisija všteta med prihodke iz malih pravic), ki se je delil, delil med 5000 avtorjev na vsakega enako, bi vsak dobil 1.306,61 EUR, če bi se delil pa med 8000 avtorjev na vsakega enako, bi pa vsak dobil 816,63 EUR.

Urad ob tem ugotavlja, da posamezni avtorji in imetniki avtorskih pravic dobijo posamezna plačila lahko tudi iz naslova sklada za promocijo kulturnih dejavnosti. Iz letnega poročila Združenja SAZAS za leto 2008 na strani 19 izhaja, da je bilanca stanja sklada za promocijo kulturnih dejavnosti na dan 31.12.2007 izkazovala 3.347.911,24 EUR, na dan 31.12.2008 pa 778.559,00 EUR, oziroma 2.959.352,24 EUR manj kot predhodno leto. Iz letnega poročila Združenja SAZAS za leto 2008 na strani 20 lahko ugotovimo naslednje: »Sklad za promocijo kulturnih dejavnosti izkazuje na dan 31.12.2008 sredstva v znesku 778.559,00 EUR. Sklad se je zmanjšal, ker so se preveč oblikovana sredstva promocijskega sklada v preteklih letih prenesla na obveznosti za izplačilo AH avtorjem. To je posledica neažurnega vodenja odpisov terjatev, saj se ob evidentiranju odpisov niso ustrezno zmanjšala sredstva promocijskega sklada sorazmerno deležu oblikovanja sklada v letu oblikovanja. Na podlagi statuta je UO sprejel sklep o prenosu sredstev na obveznosti.«

Kljub morda nerazumljivem opisu izhaja, da so se sredstva prenesla v obveznosti do izplačila avtorjem, kar pomeni, da bodo ta sredstva izplačana ali so že bila tudi izplačana avtorjem, kar tudi posledično delno lahko obrazloži poleg neizterjane fakturirane realizacije iz preteklosti višino kratkoročnih dolgov do članov v višini 20.288.749,36 EUR.

Urad sicer ne razume, kako so odpisi terjatev vezani s kratkoročnimi obveznostmi do članov, saj se odpisane terjatve v skladu z računovodskimi standardi praviloma ne bi navajale med kratkoročnimi dolgovi do članov, poleg tega pa bi bilo v tem primeru verjetno v letnem poročilu tudi izvedeno ustrezno razkritje odpisa terjatve v višini 2.959.352,24 EUR in ne kot je zapisano prenos na obveznosti za izplačilo AH avtorjem.

V preostalem delu urad razume, da so se sredstva, kot je razvidno iz spletne strani <http://www.sazas.org/OZdruzenjuSAZAS/Dejavnosti/Promocijskeaktivnosti/tabid/64/Default.aspx> delila tudi na združenja in projekte, v katerih so sodelovali tudi posamezni avtorji, ki so tudi sicer člani Združenja SAZAS in upravičeni do izplačil na podlagi avtorske pravice ali kot imetnik avtorske pravice. Med njimi so bili tako na primer na podlagi izpisov, ki jih občasno dela urad prejemniki Sindikata glasbenikov Slovenije (SGS) v letih 2005 in 2006, Zveze sindikatov vseh glasbenikov Slovenije (ZSVGS) v letih 2006 in 2007, sofinanciranje razpisov ob 15-letnici Združenja SAZAS v letu 2008 (ki ni natančno opredeljen na spletni strani), sofinanciranje natisa edicije Song book avtorja Vlada Kreslina, sofinanciranje izdaje knjige Zorana Predina ob 30-letnici ustvarjanja v letu 2008. Za sofinanciranje knjige gospoda Zorana Predina urad poziva Združenje SAZAS, da mu obrazloži, kako je prišlo do tega, da navedba o sredstvih, ki jih je prejel gospod Predin, ni več objavljena na spletni strani Združenja SAZAS, glede na to, da so ostali še vedno objavljeni.

Urad ugotavlja iz letnih poročil, da posamezni avtorji morda prejemajo prihodke tudi iz drugih naslovov.

Urad ugotavlja, da v letnem poročilu za leto 2008 Združenje SAZAS sicer ne navaja posameznih stroškovnih postavk, da pa iz letnega poročila za leto 2007 tako na primer izhaja, da je bil strošek

porabljenega materiala in trgovskega blaga znašal 25.956,13 EUR, stroški storitev so znašali 1.099.956,21 EUR, stroški dela pa 821.814,21 EUR. Ob upoštevanju, da smo izračunali, da so bili stroški v letu 2008, 2.556.066,71 EUR, urad predvideva da je struktura odstotkovno podobna.

Urad namreč ugotavlja, da je v letnem poročilu Združenja SAZAS za leto 2007 navedeno na strani 26, da Združenje izkazuje med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi tudi obveznosti v višini 267.288,69 EUR, iz naslova obračunanih pogodb o delu in sejin. Navedenega podatka urad ne najde v letnem poročilu za leto 2008.

Po podatku poročila iz leta 2007 je imel Upravni odbor (UO) 17 sej. UO ima 9 članov in ga vodi predsednik UO. Odbor za zaščito avtorskih pravic (OZAP) ima 5 članov in se je sestel sedemkrat. Nadzorni odbor (NO) se je sestel štirikrat in ima tri člane. Disciplinsko razsodišče (DR) ima tri člane.

Skupaj so bili torej prisotni na sejah, če štejemo za vsako sejo eno prisotnost osebe na seji kot eno enoto, kar 203 enote. To pomeni, da so si v povprečju na sejo člani teh organov poleg zneskov, ki smo jih navedli zgoraj, izplačali 1.316,69 EUR bruto (na sejo na osebo). Torej je v letu 2007 vsak član UO dobil v povprečju še 22.383,73 EUR, član OZAP 9.216,83 EUR, član NO 5.266,76 EUR in član DR 1.316,69 EUR, v primeru da bi se navedeni znesek delil zgolj za prisotnost na sejah.

Urad ugotavlja, da izračun iz katerega sledi, da so si izplačali v povprečju na sejo člani teh organov 1.316,69 bruto verjetno pravilen, saj tak podatek izhaja tudi iz javnega sporočila za javnost, ki je bil objavljen na njihovi spletni strani

http://www.sazas.org/DesktopModules/STR_News/ShowNews.aspx?IdNews=71&Mode=Edit

Besedilo objave se je glasilo: 12.11.2009, »Člani UO Združenja SAZAS so se udeležili humanitarne pomoči, Člani Upravnega odbora Združenja SAZAS so se udeležili humanitarne pomoči **Rdečemu križu Slovenije in otrokom delavcev Mure**, ki so izgubili službo.

V ta namen so se odrekli nadomestilu za udeležbo na eni od sej upravnega odbora in 11. 11. 2009 namenili 1000 EUR neto Rdečemu križu Slovenije, 1000 EUR neto pa Sindikatu tekstilne in usnjarsko-predelovalne industrije Slovenije (STUPIS), ki je odprl račun za zbiranje sredstev »za otroke Mure«.

Iz tega izhaja, da je torej Združenje SAZAS verjetno nakazalo znesek ene osebe v netu znesku na sejo, ki je 1000,00 EUR, bruto pa je znesek ustrezno višji. Prosimo vas za pojasnilo.

Iz obrazložitve je sicer med drugim razvidno, da gre znotraj tega zneska morda tudi za zneske za pogodbe o delu, poleg tega pa je potrebno verjetno upoštevati tudi seje drugih teles.

V letu 2007 je letno poročilo za leto 2006 zapisalo, da so predvidene v letu 2007 naslednje delovne skupine:

- Zakonodajna delovna skupina (priprava aktov)
- Skupina za dodeljevanje sredstev iz naslova promocijskega sklada
- Skupina za spremljanje novih tehnologij
- Pogajalska delovna skupina za verske skupnosti, dobrodельne organizacije in društva
- Pogajalska delovna skupina za pogajanja z vlado, državnim zborom in ministrstvi
- Pogajalska skupina za pogajanja z RA in TV postajami in kabelskimi operaterji
- Skupina za posodobitev informacijskega sistema in spletnih strani Združenja
- Skupina za spremljanje realizacije in odpis zastaranih terjatev in osnovnih sredstev

- Skupina za koordinacijo in realizacijo skupnih interesov z ostalimi KO
- Skupina za pogajanja z združenji malih uporabnikov
- Skupina za pogajanje z Javnim zavodom RTV Slovenija

Iz poročila je tako na primer razvidno, da so kot člani in predsedniki delovnih teles predvidene različne osebe, med drugim tako na primer predsednik UO, ki je bil predviden kot član osmih delovnih skupin, pri čemer je bil predsednik štirih skupin. Nek član UO je bil tako na primer član sedmih delovnih teles in pri tem predsednik dveh delovnih teles. Nek drug član UO je bil član štirih delovnih teles. Drug član UO je bil član treh delovnih teles in predsednik enega delovnega telesa. Drug član UO je bil član sedmih delovnih teles in predsednik ene delovne skupine. Drug član UO je bil član štirih delovnih teles. Član OZAP je bil hkrati član in predsednik enega delovnega telesa.

Iz navedenega je razvidno, da številni člani opravljajo v Združenju SAZAS več funkcij. Kot je razvidno iz navedenih dokumentov, je bil predsednik UO hkrati vodja strokovne administrativne službe Združenja SAZAS, v letu 2007, za katerega ima urad podatke, pa je bil še član osmih delovnih teles in od tega predsednik štirih delovnih teles. Ob tem opozarjamo, da je bil hkrati vodja UO in vodja organa in delovnih teles, ki ga UO nadzira, kar sicer po mnenju urada predstavlja morebiten konflikt interesov.

Tudi člani NO, ki v skladu s statutom opravljajo nadzorno funkcijo opravljajo ali so opravljali, kot je razvidno iz predloženih poročil tudi dodatne funkcije. Predsednik NO je bil tako v letu 2007, kot izhaja iz predloženih podatkov, član treh delovnih teles. Tudi nek član NO je bil član enega delovnega telesa. Tudi to po mnenju urada lahko pomeni konflikt interesov.

Iz poročil ni razvidno, ali so bila plačila za sodelovanje v teh delovnih telesih in za opravljanje navedenih nalog zajeta že v višini sejin in plačil pogodb o delu, ali je za navedeno delo teh oseb bilo izvedeno še dodatno plačilo iz drugih naslovov, ki jih navajajo bilance in letno poročilo.

Urad je na podlagi do sedaj pridobljenih podatkov ugotovil, da avtorji praviloma torej znotraj Združenja SAZAS pridobivajo del prihodkov še iz naslednjih naslovov:

- avtorski honorarji,
- sejnine,
- izplačila iz naslova sklada za promocijo kulturnih dejavnosti, bodisi neposredno za najuspešnejše avtorje, bodisi za različna združenja in projekte, ki delujejo v skladu z nameni za katera se sredstva delijo.

Urad ne ve, ali so določene osebe, ki so avtorji, tudi zaposlene pri kolektivni organizaciji.

Urad ugotavlja, da iz pridobljenih podatkov avtorji pridobivajo svoje prihodke, vsaj najuspešnejši, še iz naslednjih naslovov:

- sredstva iz drugih kolektivnih organizacij npr. Zavod IPF,
- koncerti – izvajalci,
- založništvo,
- sodelovanje z radijskimi in televizijskimi postajami, številne oddaje, v katerih sodelujejo kot soustvarjalci,
- reklame,
- številne projekti in družbe – razvoj talentov, gostinski lokali,...

- subvencije države ali plačilo prispevkov države, ki jih prejemajo posamezni maloštevilni avtorji,
- redne zaposlitve.

Urad na podlagi vseh podatkov in hipotetičnih izračunov sedaj ugotavlja:

1. 20.288.749,36 EUR so znašali kratkoročni dolgovi do članov dne 31.12.2008.
2. 5650 – 2650 avtorjev glasbe v Sloveniji s strani Združenja SAZAS ne prejme plačila.
3. 2350 avtorjev prejme majhno plačilo.
4. Približno 150 avtorjev glasbe si razdeli od minimalno 5.357.559,68 EUR do 14.766.466,12 EUR.
5. 36 najuspešnejših avtorjev je skupaj zaslužilo med 4.762.911,38 EUR do 14.171.817,82 EUR.
6. Celotni prihodki so bili, kot omenjeno v letnem poročilu 2008 na strani 16, 8.256.726,55 EUR. Stroški so znašali iz zgornjih navedb 2.556.066,71 EUR, kar pomeni da so stroški predstavljali 30,96 % (2.556.066,71 EUR / 8.256.726,55 EUR).
7. Iz letnega poročila Združenja SAZAS za leto 2008 izhaja, str. 7, da je bilo iz naslova vseh prireditev plačano v letu 2008 nekaj več kot 250.000,00 EUR. To je manj kot 1,5 % dolgov do članov, ki jih izkazuje Združenje SAZAS v bilanci za dan 31.12.2008 in manj kot dobijo plačila najuspešnejši avtorji, če držijo izračuni urada.
8. Urad, Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za kulturo in ostala ministrstva dobivajo številne pritožbe nepridobitnih združenj zaradi višine tarif, pri čemer ta združenja navajajo, da želijo spoštovati avtorske pravice in želijo plačati svoje obveznosti do avtorjev in imetnikov pravic, vendar po razumni in primerljivi ceni, ki bo omogočala ohranjanje slovenske kulture, glasbe in besede.

Urad zato poziva Združenje SAZAS, da predloži ustrezne podatke, ki bodo uradu omogočali natančen pregled stanja in ne zgolj predvidevanj in izračunov. Urad bo toplo pozdravil tudi morebitno odločitev po objavi vseh pravih podatkov, katere je v tem pozivu na podlagi razpoložljivih podatkov poskušal izračunati urad.

Urad vljudno predlaga Združenju SAZAS, da ob predloženih podatkih poleg argumentov, ki bi pomagali razrešiti nastalo situacijo s prostovoljnimi in nepridobitnimi združenji, predlaga načine in postopke, s katerimi se bo zagotovilo:

- a) sklenitev sporazumov s prostovoljnimi in nepridobitnimi združenji in doseganje nižjih tarif, kadar je to upravičeno.
- b) uporaba del večjega števila avtorjev in posledično tudi večje število avtorjev, ki bodo dobili plačilo.
- c) znižanje stroškov poslovanja Združenja SAZAS.

Za vsa vaša pojasnila in predloge, kako zagotoviti pošteno in primerno plačilo za uporabo avtorskih del in hkrati zagotoviti razvoj in vzpodbujanje nepridobitnih združenj, ki so bile in ostajajo bistvo in

temelj slovenske nacionalne zavesti, tradicije in kulture se vam že vnaprej zahvaljujemo in vas lepo pozdravljamo.

Dr. Jurij Žurej, MBA
direktor

Vročiti:

- Združenje SAZAS, Špruha 19, 1236 Trzin, osebno
- arhiv, tu

V vednost:

- Ministrstvo za kulturo, Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana
- Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Štefanova 5, 1000 Ljubljana
- Zveza združenj borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Ljubljane, Linhartova 13, 1000 Ljubljana
- Javni vzgojno-izobraževalni zavod, Osnovna šola Benedikt, Šolska ulica 2, 2234 Benedikt
- Kulturno društvo Rače, Grajski trg 17, 2327 Rače
- Društvo upokojencev Slivnica, Mariborska cesta 10, 2312 Orehova vas
- Kulturno društvo Lipa Šmartno ob Dreti, Šmartno ob Dreti 28, 3341 Šmartno ob Dreti
- Območno združenje Rdečega križa zgornje savinjske doline, Na trgu 20, 3330 Mozirje
- Kulturno društvo Franceta Prešerna, Videm pri Ptujju 10a, 2284 Videm pri Ptujju
- Društvo pihalni orkester Talum, Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo
- Kulturno društvo Bočna, Bočna 64, 3342 Gornji grad
- KD Mol pri Lenartu v Slov. Goricah, Nikova ulica 9, 2230 Lenart v Slov. Goricah
- KUD študent – akademski pevski zbor Maribor, Tyrševa 23, 2000 Maribor
- Kulturno društvo Benedikt, Čolnikov trg 10, 2234 Benedikt
- Kulturno društvo Šmartno pri Slovenj Gradcu, Šmartno pri Slovenj Gradcu 92, 2383 Šmartno pri Slovenj Gradcu
- Pihalni orkester železarjev, Gledališka pot 3, 2390 Ravne na Koroškem
- Kulturno društvo godba Cerknica, Gerbičeva ulica 19, 1380 Cerknica
- TD Notranjska, Cesta 4. Maja 51, 1380 Cerknica
- Turistično društvo Šmarna gora – Tacen, Pločanska 8, 1133 Ljubljana
- Turistična zveza Slovenije, Miklošičeva 8, 1000 Ljubljana
- Turistično društvo Rogaška Slatina, Zdraviliški trg 1, 3250 Rogaška Slatina
- Turistično društvo Barje, Ižanska cesta 305, 1000 Ljubljana
- Turistično društvo Tuhinjska dolina, Snovik 7, 1219 Laze v Tuhinju
- Srce me povezuje – stičišče NVO Srca Slovenije, Kidričeva 1, 1270 Litija
- Društvo za razvoj in varovanje GEOSS-a, Vače 10, 1252 Vače
- Turistično društvo Gorje, Podhom 80, 4247 Zgornje Gorje
- Zveza društev upokojencev Slovenije, Kebetova ulica 9, 1000 Ljubljana
- Gasilska zveza Slovenije, Tržaška 221, 1000 Ljubljana
- Planinska zveza Slovenije, Dvoržakova 9, 1000 Ljubljana
- Zveza tabornikov Slovenije, Parmova 33, 1000 Ljubljana